

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:
Enostopna politna vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, posilna itd.
po Din. 3.—.
Pri vođenju naročnik popust.
Izbija vsak dan izvenem
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ro. opisi se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 59, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 690 za naročnike in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praška in dunaj. 24.797.

Seja izvrševalnega odbora SLS.

Ljubljana, 28. marca.

Izvrševalni odbor Slovenske ljudske stranke je danes vzel na znanje poročilo dr. Korošca o politični situaciji ter konstatiral, da v dosedanem načrtu radikalne stranke za razrešitev situacije ni nobene izgleda za doseg avtonomije. Za to je njihov načrt nesprijemljiv.

Dogovor s Hrvatsko republikansko seljaško stranko in Jugoslovansko muslimansko organizacijo glede bodoče taktike v borbi proti centralističnemu režimu je izvrševalni odbor odobril, naglašajoč pri tem, da ostane SLS kot zastopnica slovenskega naroda glede svojega programa neodvisna in nedotakljiva.

Vsa poročila nasprotnih listov o obojnih razgovorih so netočna in neresnična.

Na seji se je predsednik dr. Korošec s prisrčnim žalnim nagovorom spominjal umrlega člana izvrševalnega odbora SLS g. dr. Karla Verstovška, ki je s srcem in dušo ter vzgledno, neprekosljivo poštenostjo deloval za SLS kot odločen bojnik v njenih prvih vrstah. Naglasil je, da mu ostanemo trajno hvaležni za njegovo delo, ljubezen in zvestobo do stranke. Navzoči so v znak sožalja stoje poslušali v srce segajoča izvajanja g. predsednika in trikrat zaklicali pokojnemu dr. Verstovšku v spomin: Slava!

Trnjeva pot.

Ob Savi, Donavi in Drini se bije danes velik političen boj, usodepoln za obe strani: za Srbijance, kakor imenujemo prebivalstvo bivše kraljevine Srbije, usodepoln in velevažen pa tudi za takozvane »prečane«, ki so nekaj tvorili jugoslovanski del bivše avstro-ogrske monarhije.

Fronto ob teh rekah je postavil izid volivnega boja dne 18. marca. Danes je vprašanje, kam se bo fronta premaknila: Ali v Srbijo ali pa nazaj proti Zagrebu in Ljubljani.

Trenotno se ne vodijo še nobena pogajanja, ampak se preizkuša teren, ali je mogoča platforma za pogajanja. O tem se širijo najrazličnejše vesti, boljše povedano, proste kombinacije. Eni trde, da pride do sporazuma, drugi pa zopet, da ne bo prišlo do pomirjenja, ampak da se bo borba nadaljevala.

Mi nečemo preudicirati sklepom prizadetih političnih strank, dokler njihova vodstva ne objavijo sama stvarne in realne slike o položaju. Pripomniti pa si dovoljujemo sledeče:

Kdor je pazljivo motril boj, ki se bije za slovensko in hrvatsko avtonomijo (federacijo etc.), je moral že sam priti na to, da se ta boj ne bije samo za čisto politične zadeve, ampak v prvi vrstivljata boj gospodarski osamosvojitvi Slovenije in Hrvatske zaradi nesposobne državne centralne uprave.

Vzemimo slučaj, da belgrajska vlada ponudi danes na krmilu stoječi stranki v Sloveniji mesto predsednika v pokrajinski upravi. Recimo tudi, da Belgrad tej stranki (SLS) izroči socialno politiko in še kakšno tako, nečemo reči nevažno, ampak vendar več ali manj le postransko zadevo. Recimo tudi, da »hočejo« oni v Belgradu vrniti Hrvatim zopet bana in jin. dati še nekaj podobnih bonbončkov — kaj naj pomeni vse to?

Nič, prav čisto nič! Kajti dokler Slovenija in Hrvatska ne dobita odločilne besede pri upravitelju državnim denarjem, tako dolgo je vsaka avtonomija ali federacija sama voda!

Danes odločuje v gospodarskem in finančnem oziru samo Belgrad. Belgrad, oziroma belgrajska »porodica« se danes dobro zaveda ogromne pomembnosti sedanjega boja in se obotavlja popustiti opravičenim zahtevam Slovencev in Hrvatov samo vsled tega, ker bi s popuščanjem v gospodarskem oziru go-

spodje »porodičarji« sami odžagali vajo, na kateri danes udobno sede. Zato oni mečejo takorekoč v hrbet Slovincem »namestnika«, Hrvatom pa bana, samo da ostane blagajna v Belgradu brez »prečanske« neprijetne kontrole. Zadnji dve leti n. pr. se je Belgrad silno razvil. S čigavo pomočjo? Odgovor na to vprašanje ni težak, če vemo, da mora denar iz poštne hranilnice, iz čekovnega urada, iz finančnih delegacij, iz bolniških blagajn in kdo ve odkod še vse curljati v belgrajsko »upravo fondova«, kjer dobe Belgrajčani n. pr. stavenega kredita kolikor hočejo, dočim plačuje slovenska in hrvatska industrija bančni kredit do 30 procentov!! In če prištejemo še neštevilne »liferacije«, združene z bogatimi »zaradami«, ki vse teko iz »prečanskega« denarja, potem je razumljivo, da belgrajska gospoda nič kaj rada ne sliši besede »avtonomija« ali »federacija«, ker bi morali potem gospodje gledati zelo pazljivo na to, kje bodo še nadalje jemali denar za svoje manipulacije in špekulacije.

Radikalno stališče nasproti Radičevim resolucijam.

Belgrad, 28. marca. (Izvirno) Danes ob 10. uri dopoldne je sprejel minister dr. Laza Marković časnikarje in jim dal o političnem položaju sledeče izjave:

Radičeva resolucija je sedaj političen akt in kot takega ga vlada ceni s stališča svoje politike in izvaja sklepe o svojem držanju in o držanju radikalne stranke, iz katere je vlada sestavljena. Napram tej politiki ta Radičeva manifestacija ni več drugega kot političen akt, ki bi interesiral radikalno stranko z ozirom na to, ker je ta manifestacija naperjena proti gotovim interesom naše države, katere je radikalna stranka smatrala in jih še danes smatra za bistvene pogoje naše narodne svobode in neodvisnosti. Če vzamemo, da je Radič govoril najiskreneje in da želi napredek našemu narodu ali, kakor pravi Radič, trem narodom, smatramo, da je njegov program, kakor se manifestira v njegovih izjavah, proti našemu napredku in boljši bodočnosti. Z druge strani znači Radičev program, kakor se izraža v resoluciji, napad na našo državno ustavo. V smislu političnega razumevanja današnje demokracije ni prepovedano zahtevati spremembe ustave; to spremembo omogoča ustava sama. Splošno pa je znano, da je Radič v tej točki nejasen. Ker se mora Radičovo delo tolmačiti tudi tako, da misli na nek drug način reševati spremembo ustave, je ne glede na posledice tega dela dolžnost vsake vlade, ne kot eksponentinje kake stranke, ampak kot odgovorne čuvarice zakona, da nastopi proti temu.

S temi tremi vidiki in tremi momenti mora v sedanjem političnem položaju vlada računati in njena politika bi se morala ravnati po politiki, ki bi jo vodil Radič. Ta

Kombinacije nasprotnih listov.

Belgrad, 28. marca. (Izvirno) Današnji listi pišejo vsi o doseženem sporazumu med Radičem, dr. Korošcem in dr. Spahom. »Politika« objavlja poročilo svojega posebnega poročevalca, ki trdi, da je imel priliko razgovorjati se z dr. Korošcem. Ta mu je rekel, da je vprašanje ustvaritve ustavno-revizijonističnega bloka končano. Dopisnik ugotavlja, da je držanje dr. Korošca v tem oziru zelo značilno, ker se on danes nagiblje mnogo bolj na Radičevo stran kakor doslej in kakor se je to moglo misliti. Za časa volivne borbe je dr. Korošec agitiral s platformo avtonomije in ni posebno poudarjal stališča, da so Slovenci poseben narod. Danes pa pravi dr. Korošec, da se popolnoma strinja z Radičem, ker tudi on smatra, da so Srbi, Hrvatje in Slovenci trije posebni narodi, ki se vsak zase razvijajo, ker imajo tri posebne kulture. Nad tem držanjem dr. Korošca so Srbi razočarani. »Zakaj nas Srbi ne puste,« pravi dr. Korošec, »da živimo sami? To pa še ne pomeni, da mi nečemo skupne države, ker imamo mnogo skupnega, a sicer moramo živeti svoje življe-

Gospodarska stran je najvažnejša stran vprašanja avtonomije (federacije). Tega se pa Srbijanci tudi zavedajo. In ker se tega zavedajo, bodo čisto gotovo i sami s pomočjo svojih slovenskih in hrvatskih udiinancev poskusili vse, da zahtevo po avtonomiji (federaciji) diskreditirajo z očitkom »separatizma«, samo da obdrže v svojih rokah državno blagajno in da si osigurajo bogate denarne vire cele države v svojo korist.

Oni tudi dobro vedo, da imajo v to svrhu v rokah policaje, žandarje in armado. Teh izdatnih političnih sredstev se oni ne bodo odrekli kar čez noč in zato bo boj za avtonomijo še jako hud in dolg in bo zahteval silne žrtve in mnogo vztrajnosti.

Slovensko ljudstvo pa bo v tem svojem pravičnem boju vztrajalo. Brez žrtv ni zmage. Enkrat mora vendar priti do tega, da ne bomo samo plačevali, ampak tudi resno soodločevali pri uporabi državnega denarja.

politika bi tudi označila odgovor in reakcijo, katero izziva Radičeva akcija.

Dosedanje izjave in zadnje resolucije Radiča, četudi so po vsebini dovolj jasne, vendar prikrivajo neke momente, iz katerih bi se moglo sklepati, da Radič ali ne sme pokazati pravega mišljenja iz strahu pred posledicami takega dela, ali ker resolucija ne izraža njegovega resničnega programa.

O ustanovitvi federalističnega bloka in o pogajanjih med dr. Korošcem, dr. Spahom in Radičem je dr. Laza Marković izjavil: Dosedanje vesti o tem kažejo na sondiranje terena za ustvaritev tega bloka. Brez dvoma bi želel g. Radič imeti zase i dr. Korošca i dr. Spaha, vendar pa sta ti dve skupini izraz tistih slojev in ljudskih množic, ki ne morejo zahtevati zadovoljitve svojih potreb v državi, ako bi integralno sprejele Radičev program. In tu je glavna težkoča za ustvaritev pozitivnega bloka.

Kar se tiče razgovorov med Radičem in radikali, je dr. Laza Marković dejal: Radič trdi, da se pogaja v imenu posebnega narodnega zastopstva in posebne Hrvatske in pravi, da ga radikali tudi kot takega smatrajo. Ker mu pa radikali takega svojstva ne priznavajo, zato tudi ni mogoče, da bi se z njim kot takim pogajali.

Glede pogajanj med radikali in demokrati je dr. Marković izjavil: Ne morem reči ničesar; izključeno ni nič. Mogoče je, da se vrše pogajanja in mogoče je, da se ne vrše. Vlada pripravlja teren, da odredi smernice za svojo bodočo politiko oziroma za politiko radikalne stranke. Demokrati imajo 52 poslancev in to je na vsak način parlamentarna skupina, s katero je treba računati, ako Radič ne pride v parlament. V politiki ni mogoče menjavati pravec.

nje. V tem oziru se z Radičem popolnoma strinjamo. Čudimo se le, da nas Belgrad tozadevno ne razume, ko vendar to zahteva celokupni slovenski narod. Dr. Korošec je vsled tega prepričan, da se mora sedanje stanje razčistiti in zato se je odločil za skupno delo z Radičem. Radič potrebuje številno moč in ker so Slovenci Hrvatje bližji, se je odločil za sodelovanje z Radičem. Tako se bo dal mirno izpeljati program popolne avtonomije Slovenije v okviru te države. Zato bo on to borbo vodil tudi v parlamentu.

Na vprašanje: »Ali boste prišli Vi v Belgrad?« — je odgovoril dr. Korošec: »To se še ne ve! V prvih dveh letih so bile razmere čisto drugačne kot so danes. Danes je položaj mnogo težji.«

Slična poročila objavljajo tudi drugi listi. Tako pravi »Tribuna«, da so belgrajski politični krogi razočarani in zato je treba najti novo pot za izhod. (V tem poročilu je poleg nekoliko resnice tudi veliko netočnosti in neresnice, kar je jasno že iz tega, da se je razgovor vršil na ulici in pred sestankom s predstavniki HRSS, Op. ured.)

Odmev zagrebskega dogovora v Belgradu.

Belgrad, 28. (Izv.) V vseh političnih krogih so zbudile vesti o sporazumu med Radičem, dr. Korošcem in dr. Spahom velikansko senzacijo. Zlasti od strani dr. Korošca ni nihče pričakoval tako odločnega koraka. Vlada se nahaja danes v mnogo večji zadregi kakor tik po volitvah. Vlada svojega stališča še ni zavzela z ozirom na najnovejšo dogodke, poklicala pa je v to svrhu vse ministre v Belgrad na plenarno sejo.

DR. RYBAŘ V BELGRADU.

Belgrad, 28. marca. (Izvirno) Danes je prišel v Belgrad predsednik naše delegacije za pogajanja glede reškega vprašanja dr. Rybař. V ministrstvu vnanih zadev se je vršila konferenca delegatov in vladnih zastopnikov, na kateri so razpravljali o predlogih laške vlade. Na konferenci niso sklenili ničesar definitivnega, pač pa so ugotovili, da odgovarja držanje naše delegacije popolnoma intencijam vlade.

Sestanek državnikov v Milanu.

Pariz, 28. marca. (Izvirno) Mussolini je danes odpotoval v Milan, kjer se bo sestel z avstrijskim kanclerjem dr. Seiplom. V Milan prideta tudi belgijski minister Jaspar in poljski minister vnanih zadev Skrzynski. Pričakujejo tudi Stinnesa. Temu sestanku pripisujejo velik političen pomen.

Orientosko vprašanje.

London, 28. marca. (Izvirno) Komisijski oddelki za sklep miru s Turčijo so danes zborovali ves dan. Sprejeli so celo vrsto točk kot podlaga za nadaljnja pogajanja s Turki. Sklenili so, naj se lausanska konferenca nadaljuje v drugi polovici meseca aprila.

Poincare o ruhrskem vprašanju

Pariz, 28. marca. (Izv.) Finančni odsek se je danes bavil s krediti za zasedbo ruhrskega ozemlja. Poincaré je priznal, da so uspehi zasedbe do sedaj jako skromni, to pa v prvi vrsti zaradi odpora nemške veleindustrije v Poruhju. Ta je duša nemškega odpora. Nemški industrijci so hoteli sicer stopiti s francosko vlado v direktne stike, toda francoska vlada se za privatne razgovore ne meni. Francoska vlada se bo ozirala edino na uradne ponudbe o spravi, ki jih mora staviti Nemčija, ne pa privatni ali poluradni krogi.

Berlin, 28. marca. (Izvirno) »Berliner Tageblatt« poroča, da so Francozi znova udrli v poštno poslopje v Dortmundu, odkoder so odnesli za več milijonov mark vrednosti pisemskih znamk in znatno vsoto v gotovini.

Landau, 28. marca. (Izvirno) Od francoskega vojnega sodišča je bil železniški ravnatelj Gottfried v Ludwigshafnu obsojen na 20 let prisilnega dela, ker ni hotel izročiti naprej železničarjem brzojavke, glede dveh brzojavkov. Predlagana je bila za ta pregrešek celo smrtna kazen. Železničar Löchner, ki oskrbuje obračalnico lokomotiv (Drehscheibe), je bil obsojen na 10 let ječe, ker je povzročil, da je lokomotiva padla v jamo.

Düsseldorf, 28. marca. (Izvirno) Včeraj je na progo Western-Buer bila vržena bomba, kmalu potem, ko je odpeljal po njej vojaški vlak. Ena tračnica je bila vržena ven. Druge nesreče ni bilo.

OBSODBA NADSKOFA CIEPLAKA.

Berlin, 28. marca. Izvršitev smrtne obsodbe nad nadškofom Cieplakom in vikarjem Wutkiewiczem je po poročilih iz Moskve odgodena. Proces prehaja na politično polje.

Moskva, 28. marca. Kakor javlja Ruska brzojavna agentura, je vsruski sovjetski izvršilni odbor razpravljaj o izvršitvi smrtne obsodbe nad nadškofom Cieplakom in Wutkiewiczem. Odbor je sklenil predlagati predsedstvu odgoditev smrtne obsodbe.

češkoslovaška.

KULTURNI IN GOSPODARSKI STIKI Z JUGOSLAVIJO.

Praga, 28. marca. (Izv.) V svrhu zblizanja kulturnih in gospodarskih interesov med Jugoslavijo in Češkoslovaško, odposljal Masarykova Akademija Dela v Jugoslavijo svojega zastopnika, da stopi v neposredne stike s prizadetimi jugoslovanskimi krogi.

USPEH REPRESALIJE.

Praga, 28. marca. (Izv.) Pred nekaj tedni je dala nemška vlada izgnati iz Nemčije večje število čeških delavcev kot »nadležne tujce«. Proti tej odredbi je češka vlada svoječasno ukrenila izgon nemških državljanov, zlasti onih, ki so se nahajali v vodilnih službah v češki industriji. Te represalije češke vlade so imele popoln uspeh, kajti nemška vlada je vse svoje ukrepe preklicala in dovolila češkim državljanom zopet bivanje na Nemškem pod pogojem, da češka vlada preklicuje svoje tozadevne izgonne odredbe proti Nemcem.

OBISK NARODNIH SOCIALISTOV V LJUBLJANI.

Brno, 28. marca. (Izv.) Tukajšnja organizacija narodnih socialistov je sklenila ob Binkoštih prirediti izlet v Ljubljano, da poseti ljubljansko organizacijo narodnih socialistov.

ČESKA PROPAGANDA.

Praga, 28. marca. (Izv.) V založbi »Orbis« je izšla v angleškem jeziku pisana revija »Central-european-observer«, ki zastopa češke interese.

ČESKI PROTEST PROTI LJUDSKEMU ŠTETJU.

Dunaj, 28. marca. (Izv.) Češkoslovaški narodni svet na Dunaju je izročil avstrijskemu kancelarju dr. Seiplu memorandum, v katerem odločno protestira proti metodam, po katerih so postopale avstrijske oblasti pri zadnjem ljudskem štetju. Narodni svet zahteva energično, da se ljudsko štetje v vseh krajih, kjer stanujejo Čehi, znova izvede, in sicer s sodelovanjem zastopnikov češkega narodnega sveta.

REDUKCIJA URADNISTVA V AVSTRIJI.

Dunaj, 28. marca. (Izvirno) V času od 3. oktobra 1922 pa do 24. t. m. je bilo v Avstriji reduciranih 32.311 državnih namestencev.

NOVA RUMUNSKA USTAVA SPREJETA.

Bukarešt, 28. marca. (Izvirno) Ustava je sprejeta z 262 proti 8 glasovom. Zemljoradniki niso glasovali. Nova ustava zagotavlja vsem državljanom enake pravice brez razlike vere in narodnosti.

REPARACIJSKA KOMISIJA IN NEMSKO POSOJILO.

Pariz, 28. marca. (Izvirno) »Matine« javlja, da je reparacijska komisija sklenila, da Nemčija ni imela pravice skleniti posojila v znesku 200 milijonov zlatih mark. Priznala pa je nemški državni banki kot privatnemu zavodu pravico, da sme »a posojilo jamčiti.

LJENIN.

Moskva, 28. marca. (Izvirno) Danes popoldne je bil o Ljenuvemu zdravstvenem stanju izdan naslednji komunikat: Od 22. t. m. do večerja je bilo Ljenuvemu zdravstveno stanje nespremenjeno. Večerja je njegova temperatura znašala 37,20°, danes popoldne pa 38, puls 108, dihanje 30.

SMRT FRANCOSKEGA GENERALA.

Pariz, 28. marca. (Izvirno) General Maulry je med vožnjo v brzovlaku na progi Orleans—Pariz umrl, zadet od kapi.

Prvi zemljani na mescu.

Cudežni doživljaji dveh Angležev. 42 Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e —

Pogledal sem.

Zares! — Skozi odprtino v mreži se je tlačil oglat selenit s čudnim strojem pred seboj —

Kavor je bil nesposoben za boj! Kako je mogel spustiti tega nasprotnika skozi mrežo —!

Omahoval sem za trenutek, nato pa sem ga pustil na mestu, planil mimo njega, vihtel svoj drog in kričal, da bi prestrašil in zmedel selenita.

Meril je name na čudne načine.

Bzzzz — je naredilo. Top ni bil top. Bolj je bilo podobno loku.

Zadelo me je v ramo. Nisem padel, le ustavilo me je v skoku. Moja leva roka je zadela ob ročaj — opazil sem, da mi tiči dolga sulica v rami.

V hipu sem planil nad selenita in ga pobil s svojim drogom, da ni mignil več. Glava se mu je razletela kakor jajce.

Spustil sem drog, izdrl sulico iz rane in sunil z njo skozi mrežo v temo. Za vsakim sunkom se je oglašil krik in vik. Končno sem vrget sulico z vso močjo v prepado, pobral spet drog in se obrnil v dvorano.

Najin položaj ni bil prijeten. Bila sva, da govorim po zemeljsko, pravzaprav med dvema ognjema. Pred nama seleniti-mesarji, za nama drugi seleniti a neverjetna dol-

Bivši samostojni poslanec Majcen tudi pred okrožnim sodiščem ožigosan kot denuncijant.

Novomesto, 28. marca 1923.

Bivši samostojni poslanec Ivan Majcen iz St. Janža je lani tožil župana iz Strug pri Dobropoljah g. Antona Pogorela in pa posestnika Josipa Strnada, češ da sta mu na ponesrečenem shodu samostojne stranke v Dobropoljah očitata, da je farizej in denuncijant. Dne 19. decembra m. l. se je v tej zadevi, kakor smo svoj čas obširno poročali, vršila razprava pri okrajnem sodišču v Velikih Laščah. Zagovornik obtožencev odvetnik dr. Marko Natlačen je nastopil dokaz resnice, ki se mu je v polni meri posrečil. Okrajno sodišče je oba obtoženca oprostilo. Proti tej oprostilni razsodbi se je g. Majcen prito-

žil na višjo instanco. Po svojem zastopniku je dvakrat odklonil novomeško okrajno sodišče in prosil višje deželno sodišče, naj se za prizivno razpravo določi deželno sodišče v Ljubljani. Višje deželno sodišče je oba predloga zavrnilo in tako se je danes vršila prizivna razprava na okrožnem sodišču v Novem mestu. Okrajno sodišče je v polni meri potrdilo oprostilno sodbo okrajnega sodišča v Velikih Laščah s motivacijo, da se Majcenovo dejanje ne more drugače karakterizirati kot navadno ovađustvo in da se človek, ki je tako dejanje zagrešil, upravičeno označuje kot denuncijant.

Politične vesti.

»Klerikalci se silijo v vlado.« Ali pa: Klerikalci rinejo v vlado. Ali pa: Klerikalci rijejo v vlado. Ali pa: Klerikalci tiščiyo v vlado. Ali pa: Klerikalci se ponujajo vladi. Ali pa: Klerikalci se prodajajo vladi. Ali pa: Klerikalci bi radi v vlado. In tako dalje. Evo, krasna zbirka za »Jutro«.

»Klerikalci razbijajo vlado.« Ali pa: Klerikalci ne gredo v vlado. Ali pa: Klerikalci ne marajo v vlado. Ali pa: Klerikalci nečejo v vlado. Ali pa: Klerikalci sovražijo vlado. Ali pa: Klerikalci podirajo vlado. — Evo vam krasne zbirke za »Narod«. — Kadar se pa »Jutro« in »Narod« srečata, pa zapojeta: A so zwa, wia wir zwa, dös find' t ma nōt bald!

»Konec gloriije, seveda klerikalne, bo po »Narodu« pri prihodnjih volitvah, ki so že na pragu in »na pragu je tudi še marsikaj drugega.« — To se zna. Na pragu oddajajo svoje vizitke včasih tudi kure. Take vizitke se pa da odstraniti prav lepo z žaganjem, ki ga prodaja »Narod«. Potem pa pravi »Narod«, da bo konec klerikalne gloriije »pri novih Filipih«. Ali je to že zopet kakšna nova oštarija tam za vodo?

»Iz »Slovenskega Naroda«. »Popoldne od 17. do 19.30 je bil plenarni sestanek dr. Korošca, dr. Spaha in Radića v Radićevi vili na Hercegovski cesti. Sestanek se je vršil v največji tajnosti. O tem sestanku pa je uspelo našemu dopisniku doznati nekatere konkretne sklepe, oziroma informacije o stališču SLS napram Radićevi stranki. — Čudni močje morajo biti ti trije kralji: Radić, Korošec in Spaho. Najprej zborujejo »plenarno«. Tako zborovanje je posebna specijalitet. Kaj se pravi: plenarno? Da ljudje pridejo na zborovanje celi ali samo njihove roke ali glave? Ali pa je hotel povedati gospod dopisnik, da so bili omenjeni trije gospodje »polni«? Če je hotel povedati kaj takega, bo zlo! Pa pustimo »plenarno sejo« in preidimo na »največjo tajnost«. Za nas ni dvoma, da so zborujoči gospodje svoje tajnosti tudi zase ohranili. Če pa so imeli ravno potrebo olajšati se, se prav nič ne čudimo, če so si za »olajšanje« izbrali ravno »Narod«.

Iz zunanje politike.

»Hud napad na Anglijo je priobčil pariški »Figaro«. Splošno mnenje je, da je avtor dotičnega članka Poincaré. »Figaro« očita angleški vladi, da dela v interesih angleških finančnikov, kateri želijo; da si tako Nemčija kakor Francija gospodarsko ne opomoreta. Bonar Law dela bi-

stveno isto politike kakor Lloyd George. Člankar konča s grožnjo, da si Francija poišče drugih zaveznikov. Angleški listi seveda istotako energično odgovarjajo.

»Velika debata o Poruhju se vrši po velikonočnih praznikih v angleški spodnji zbornici. Govoril bo tudi Lloyd George, kateremu bo v imenu vlade odgovoril Bonar Law. Baje se misli staviti predlog, da naj se Porenje demilitarizira in postavi pod nadzorstvo Zveze narodov.

»Zavezniki in Turčija. Zapadne vele-sile so sklenile Turčiji odgovoriti, da vztrajajo na tem, da uprava turških dolgov ostane taka kakršna je dosedaj in da uživajo inozemci pred turškimi sodišči izvestne predprave v svrhu svojega varstva.

Dnevne novice.

»Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« v Ljubljani praznuje dne 8. in 9. aprila svojo tridesetletnico, in sicer bo v nedeljo, dne 8. aprila ob 10. uri v frančiškanski cerkvi sv. maša, pri kateri bo pel društven zbor, ob 11. uri bo na verandi hotela Union slavnostni občni zbor, v ponedeljek ob 8. uri zvečer pa v veliki dvorani hotela Union slavnostni koncert. Sodeloval bo popolen orkester dravske divizije pod vodstvom g. dr. Čerina, gđc. Milena Krejzlova, prof. godbe z Brna in društveni mešani zbor. Na sporedu je poleg vokalnih točk Dvoračkov koncert za klavir in orkester, Lajovčeva »Gozdna samota« za troglasni ženski zbor in orkester ter drugi del Satnerjevega oratorija Assumptio.

»Na Vrhniki so priredili dne 19. t. m. člani rokodelskega društva in dramatičnega odseka pod režijo gđc. Albine Malavaišič dramo »Romantične duše« v korist Cankarjevemu spomeniku na Vrhniki. Čisti donos je znašal 900 Din. — Odbor za Cankarjev spomenik na Vrhniki izreka tem potom vsem sodelujočim najtoplejšo zahvalo.

»Nerazveseljivi pojavi na pošti. Prejeli smo: Praviijo, da je papir dandanes drag. Pa nas je poštna uprava namesto prejšnjih ličnih malih dostavnice pri priporočenih pošiljkah osrečila kar s celimi plahdami. A to bi naj še bilo, če je denarja preveč. Huje je, da zahteva ta za nekaj stoletij zaostala poštna uprava nele podpis sprejemnika, ampak še potrdilo občinskega urada. Kakor bi morali na občini poznati vse ljudi! Ali mislijo gospodje tam doli v balkanskem Belgradu, da so Slovenci sami cincari, ki bodo uganjali goljufije tudi s priporočenimi pismi, tako nekako kakor jih uganjajo na Balkanu z volitvami? In mislijo, da imajo ljudje časa kakor belgrajski ministri, da bodo letali po potrdila na občino? Najnesramnejše

pa je, da so tiskane te dostavnice edino-le v srbščini (pa g. dr. Ravnihar tako na vse grlo kriči, da slovenski jezik ni v nevarnosti in nikoli bil ni!) Prosimo naše poslance, naj poskrbijo, da bodo temu srbenštvu, ki je mnogo ogabnejše od nekdanjega nemštva, ki se je moglo zagovarjati vsaj s kulturo in močjo nemštva, kmalu korenito odklenkalo. Smo v Sloveniji, ne v Macedoniji, ne pri cincarih! To bodi povedano, in sicer prav glasno, da se pozneje ne bodo mogli izgovarjati, mogočnim gospodom pri pošti. Stranke pa naj te in slične naš narod žaleče cunjaste papirje odločno in dosledno odklanjajo!

»Novi zvonovi. V nedeljo so imeli na Viču izredno lepo slovesnost. Dobili so tri nove zvonove, ki so jih sprejeli nad vse veličastno. Naproti so jim šli v velikem številu do Bleiweisove ceste možje, žene, fantje, dekleta. Veliko mož in fantov v narodnih nošah na konjih, dekleta peš, žene na vozovih. Spremljala jih je med pokanjem topičev tudi domača godba. Bil je lep pogled na pestro množico in na prav lepe v simbolizmu slovenstva ovenčane zvonove. Ko je spreved prišel do farne cerkve, je eden izmed faranov imel lep nagovor, na kar je šel spreved ob zvokih godbe med razobešenimi zastavami do župne cerkve. Tu je neki deček imel pozdravno deklaracijo in domači pevski zbor je menjaje sa z godbo odpel tri lepe in pomembne pesmi. Ljudstva pa se je bilo nabralo toliko, da skoraj nisi mogel naprej po cesti. Popoldne so zvonove blagoslovili. Pri tem so veliko zanimanje in zadovoljstvo vzbujali gg. botri in botre, izbrani iz vseh stanov in strank. Po blagoslovu pa je imel lep govor v cerkvi g. kanonik dr. M. Opeka, ki je slikal zvonove kot prijatelje, tovariše, sodruge, spremljajoče človeka ob njegovih najvažnejših življenjskih dogodkih vabeč ga na delo in molitev. Po govoru je bilo cerkveno darovanje, pri katerem se je nabralo 30 tisoč kron za zvonove. Temu je sledilo nestrpno pričakovanje, kako bodo zvonove potegnili v stolp. Godba je zaigrala, dva topiča sta zagrnela, 150 mož je potegnilo in v nekaj minutah je bil zvon za zvonom v stolpu. Na večer pa so že pritkavali na dveh na veliko veselje vsem faranom. Veliki pa se je oglašil šele v sredo, ker so mu morali še razširiti ogrodje. In tako imamo sedaj na Viču prav lepo ubrano zvonjenje v čast božjo, kar pa je tudi v čast faranov, ki so s svojimi prostovoljnimi doneski zbrali nad 600.000 K! In če kedaj, tedaj je bila v nedeljo vsa viška župnija ene misli, enega duha! In tako bodi poslej vsa župnija velika, lepa harmonija!

»Proslava osvoboditve Sušaka v Ribnici. Podružnica Jugoslovenske Matice v Ribnici je priredila dne 25. t. m. evetlični dan in krasno otroško igro »Matjaževi hajduki« v prid našim neodrešenim bratom. Da je ta prireditev tako lepo uspela, se imamo v prvi vrsti zahvaliti nad vse agilnemu in pridnemu odboru podružnice ter vrli ribniški šolski mladini. Šolska mladina, naš up in naša nada, je zopet dokazala kako ona ljubi svojo domovino in one brate in sestrice, ki danes trpe pod tujim jarmom. Z naravnost zgledno požrtvovalnostjo in vnmemo so šolske deklice in dečki prodajali razglednice in evetlice v prid naši Matici ter nabrali nad 2.900 K. Samo med kmečkim ljudstvom se je nabralo nad 500 kron. Popoldne je bila predstava, kjer so sodelovali učenci in učence vseh šol v Ribnici. Igra je nad vse pričakovanje dobro uspela in želimo le, da naše učitelstvo nadaljuje s tem delom med šolsko mladino. Zelo pridno so tudi darovali

Nisem ga poslušal —

Dvorana se je navzgor širila in daleč na njenem gornjem koncu so se zbirali seleniti. Tekali so sem ter tja kakor mravlje na mravljišču, če dregneš med nje, vihteli svoje kratke sekirice proti meni, drugi so spet bežali in se skrivali po kotih in od drugod so prihajale vedno nove čete s sekirami, sulicami —

Bzzzz — je prižvižgalo mimo mene in bzzzzz — bzzzzz so se zaganjale puščice in sulice v stene in zadevale v trupla zaklanih goved —

Obstal sem. Nisem se smel izpostavljati njihovemu streljanju, treba je bilo poiskati kritja.

Ozrl sem se za Kavorjem.

Izprva ga ni bilo videti. Potem pa se je pojavil njegov rdeč, od napora ves potni obraz izza debelega trupla. Nekaj mi je pravil, pa nisem ga razumel. Tudi ni bilo časa za pogovore.

Dobra misel mi je prišla.

Skrivajoč se za zaklanimi govedi sva mogla ležti od trupla do trupla in se približati selenitom za toliko, da niso imeli več časa streljati svojih sulic, da pa so mogli priti v veljavo moji težki drogovi in moje okovane angleške pesti —

Mišljeno — storjeno.

»Za menoj!« sem kričnil Kavorju.

»Bedford, Bedford!« je vpil in mi hotel zopet še nekaj povedati, pa nisem ga imel časa poslušati.

Truplo za truplom sem puščal za seboj, bliže in bliže sem prihajal sovražniku. Živahno sem razmišljeval vse možnosti in podrobnosti spopada. Ni bilo dvoma, veliko se jih bo nabralo, kakor divje čebele se bodo usuli na naju —

Pa imela sva eno zase: silno nadmož zemeljskih mišic v zamahu in skoku. Vse je zaviselo od sile prvega udara —. Naglo sva morala delati —. In prodrla bova —. In če sva bila onstran, je bilo verjetno, da nimava več sovražnika pred seboj in da se bližava izhodu —. In izhod je moral biti blizu —.

»Bedford! Bedford!« je sopihal Kavor za menoj.

»Kaj?« sem se obrnil.

Pokazal je preko trupel navzgor.

»Bela luč —! Spet bela luč —!«

Pogledal sem.

Bleda, dimasta svetloba se je bleščala gori v daljnem kotu na stropu dvorane.

Upanje mi je podvojilo moči.

In tedaj smo se spopadli —.

Pogledal sem izza ogra orjaškega goveda. Čisto blizu so bili. Brezmiselno so letali okrog, žgoleli in cvlili. Zdaj pa zdaj je siknila sulica preko trupel —.

Planil sem —.

To ni bil boj, — klanje in pobijanje je bilo —.

Niso me pričakovali. Iznenadil sem jih —.

(Dalje).

pirhe ter prinesli Matci 2100 K. Najlepša zahvala vsem sodelavcem pri tej prireditvi, posebno pa gđni Anđelki in g. Mirko Trostu, ki sta s petjem in igranjem na glasovir nudila občinstvu naravnost umetniški užitek. 26. t. m. ob 8. uri se je vršilo na deklinski šoli predavanje, po predavanju pa redni občini zbor podružnice.

— Draginja doklada dušnim pastirjem se 1. aprila še ne bo mogla nakazati, ker še niso došle vse prijave. Kakor hitro pa bodo vse prijave zbrane, se bo nakazilo izvršilo. Samo ob sebi je umevno, da z novo draginjsko doklado odpade prejšnja. Zto se 1. pril. ne bo izplačala nobena. Prijav manjka danes še nad 200.

— Grof Sternberg izgnan iz Avstrije. Zaradi neke dvobojske afere je avstrijska vlada dala izgnati iz Avstrije znanega (bivšega) grofa Sternberga, ki je svojčas v avstrijskem parlamentu izrazil visoko gospodstvo z zelo originalnimi grofovskimi manirami. Tako je nekoč v svoji »plemeniti« jezici pokazal tedanjemu avstrijskemu vojnomu ministru hrbet, se pripognil in pred strmečim občinstvom pripognjen razgrnil svoj frak na dve strani... Na kar je ranjki socialist Schumacher napravil medklie: »Das ist das Wappen derer von Sternberg.«

— Železničarjem! Po shodih dne 16. t. m. je Zveza jugoslovanskih železničarjev po svojem Centralnem odboru v Beogradu v ministru saobračaja podzvela ponovne korake za izvedbo izenačenja draginjskih doklad. Vlada je sklicala sejo finančnega odbora za 29. t. m., ki naj bi izenačenje odobrila. Razen tega smo poslali centralnemu odboru dne 24. t. m. tole brzojavko: »Centralni odbor Beograd. Interventirajte ministra saobračaja, da odredi na račun izenačenja izplačilo še pred veliko nočjo. Brzojavite najkasneje do torka. Korošec.« Danes v sredo jutraj smo dobili tale brzojavni odgovor: Zveza jugoslovanskih železničarjev, Ljubljana. V četrtek seja finančnega odbora. Minister izjavil, ako se odobri, izda telegrafsko naredbo, da se takoj izplača. Predsednik: Lukič. — To-liko železničarjem v vednost. Želim, da bi tokrat ne ostalo le pri obljubi, temveč, da bi g. minister ostal mož beseda. — Zveza jugoslovanskih železničarjev.

— Pisarna Osrednjega odbora SPD v Ljubljani poroča, da pošta vrača Pl. Vestnik in pisma s članskimi izkaznicami z opombo: »Presliti, »Brez natančnega naslova«, in dr. Zato naproša pisarna Osr. odbora, da vsak član oziroma naročnik vedno sporoči pisarni Osrednjega odbora S. P. D. v Ljubljani vsako izpremembo naslova. Le na ta način bo omogočeno točno poslovanje. Obenem naprošamo vse one, ki še niso prejeli letošnje številke »Pl. Vestnika« in članskih izkaznic, da nam takoj po dopisnici sporoče natančen naslov, nakar se jim takoj dopošlje izkaznica oziroma »Pl. Vestnik«. — Pisarna Osrednjega odbora S. P. D. v Ljubljani.

— Osebnosti s pošte. Imenovani so: za postarje VI. klase začasni postarj I. klase Djordje Jovanović pri pošti Ljubljana 1, začasna postarica II. klase Režika Prijatelj pri pošti Zidani most in kvartirna pošta odpravica Zora Erjavec pri pošti Sodražica. Poverjeno je stalno vodstvo pošte Zg. Sv. Kungota postarju VI. kl. Franju Brumcu in pošte Kranjska gora začasni postarici II. klase Mariji Kos. Podjeljeno je odpravniško mesto Koprvnica pri Brezicah poštini pomočnici Karolini Vutkovič. Uvrščena je v stalež začasni postarjev pošta odpravica Mihaela Vidali pri pošti Turnišče. Premešeni so: postarica I. kl. Zofija Pirc od ravnat. p. in tel. v Ljubljani in uradnik III. klase Cedomir Kostić od pošte Bela Palanka k pošti Ljubljana 1, postarja V. klase Franjo Javor od pošte Jesenice k pošti Trzin in Angela Meze od pošte Gor. Logatec k pošti Dol. Logatec, postarja VI. klase Karel Milčič-Lindić od pošte Subotica 2 k pošti Maribor 2, Franjo Mošet od pošte Odžak k pošti Ljubljana 2, Dragoljub Cvetković od pošte Ljubljana 1 k pošti Niš (Zel. stanica) in Stefanija Žuljan od pošte Maribor 1 k pošti Ljubljana 1, začasni postarji II. klase Leonty Zaharov od pošte Celje k pošti Zagreb 2, Amalija Kalan od pošte Ljubljana 2 k pošti Subotica 2, Marija Vreš od pošte Maribor 1 k pošti Subotica 1, Marija Kasjak od pošte Velika Kikinda k pošti Ljubljana 1, Ivana Jež od pošte Gor. Radgona k pošti Velika Kikinda, poduradnik V. klase Josip Penko in slugi IV. klase Josip Kožuh in Anton Kern od ravnateljstva pošte in brzojava v Ljubljani k pošti Ljubljana 1. Poštini službi so se odpovali: postar V. klase Albert Prodan pri ravnateljstvu v Ljubljani, začasni postar II. klase Maks Košir pri pošti Ljubljana 1 in pisarniška manipulantka VI. klase Katica Tomaž pri ravnateljstvu v Ljubljani. Odvezana sta službene pogodbe poština upravnika Ivan Dolžan pri pošti Kokra in Ivan Oblak pri pošti Smednik. Začasno je upokojena postarica VI. klase Ana Virk pri pošti Maribor 1. Trajno je upokojen postar V. klase Anton Kirac pri pošti Ljubljana 1. Umrl je postar IV. klase Ivo Svetina pri pošti Radovljica. Odpuščen je iz državne službe Milorad Bordjevič-Turek v ministru Belgrad.

— Zveza slov. stavbinih delavodij in risarjev v Ljubljani naproša vsa cenj. stavbena in tesarstva podjetja kakor tudi tehnične pisarne, da se blagovolijo pri potrebi dobro izvežanih moči obračati pismeno na naslov zveze Zg. Šiška št. 82 pri Ljubljani. — Odbor.

— 50 letnica zagrebškega Merkurja. 25. t. m. je obhajalo zagrebško društvo »Merkur« 50 letnico svojega obstoja. V društvu domu se je vršila slavnostna prireditev z govori častnega predsednika in ustanovitelja društva H. Š. A. Aleksandra in trugih odličnikov. Društvo vzdržuje lastno trgovsko šolo. V bodoče namerava zgraditi lastno bolnišnico za svoje člane in ustanoviti za trgovske uslužbence lasten pokojninski fond. Po prireditvi v domu se je vršila v cerkvi sv. Katarine svečana zahvalna služba božja.

— Ureditve plač na zagrebški cestni železnici. Uslužbenici zagrebške cestne železnice so že pred daljšim časom uvedli akcijo za izboljšanje plač. Uprava se je zahtevam dolgo upirala in te dni so uslužbenici sklenili, da napovedo štrajk, ako jim

uprava takoj ne ugodl. V zadnjem hipu se je dosel sporazum; uprava je dovolila 12 odstotno zvišanje plač in je vživala tudi prispevke za otroke.

— Predrzen vliem v Tomačevem. V noči na 28. t. m. je neznan tat skozi okno, iz katerega je izdrl omrežje, udrl v hišo št. 47 v Tomačevem, v kateri prebiva družina železničarja Franca Srakarja. Srakar je bil to noč v službi in je bila žena s petimi otroci sama doma. Tat je preje od zunaj hišna vrata tako zavaroval, da žena ni mogla ven. Nato je tat v hiši pobral vso obleko družine, vso zlatino in družinske listine in pobegnil. Zjutraj so morali sosede najprej vrata osvoboditi, da je mogla družina na plano. Občinstvo se opozarja, da ne kupuje od neznanih ljudi obleko in zlatino in da prodajalce izroči straži.

— Pretep. Može in fantje iz Malega Slatnika so se dne 26. t. m. zvečer peljali iz vinograda na Trški gori domov. Na Lačni pri Novem mestu jih napadejo fantje z motikami in noži. Pretep se je prišel in vojska se je končala s tem, da so jih peljali devet v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo, več ranjenih pa še doma premišluje izid ponočne borbe.

— Nesreče. V Glančnikovem svinčenem rudniku v Mežlški dolini so v sredo ponoči rudarji Stern, Cepuder in Petrič navrtali izdolbino v skalo, ki je v napolnili z razstrelivom, ki pa je predčasno eksplodiralo. Vsi trije rudarji so bili ubiti.

— Zavirač državne železnice Franc Jerzetič je v Podnartu zašel med odlične vagonov, ki so mu zmečkali desno roko in ga tudi na glavi poškodovali. — Delavec Janez Lampret je v Mojstrani kopal gramoz, ki se je zrušil in Lampreta podkopal pod seboj. Pri tem sta se Lampretu zlomili obe nogi. — Jerzetič in Lampreta so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

— Ljubezniva prenočevalka. Urša Kaiser je 18. decembra 1922 obiskala Ramovšev v Dravljah. Med posetom je ukradla Ivanu Ramovšu 2700 K. Kaiserjeva, ki berači okoli, je bila obsojena na 3 mesece težke ječe.

— Tatvine in vliem. V tovarni verig v Lescah je bila ukradena večja množina verig. Zaprl so več osumilencev. — Gostilničarju Pavlu Klopčiču v Krašnji je bilo ukradenega blaga v vrednosti 5510 kron. — V Muršaku se je pojavil dihur v človeški podobi, kateri je ukradel Ivanu Lapi 8 in Antonu Senčarju 6 kokoši. — Iz kolodvorskega skladišča v Kočevju je bil ukraden zabož št. 102. — A. A. — napolnjen z galanterijskim blagom, iz železnicega voza pa 40 kg slanina. — V Dol. Lendavi so odnesli tatovi posestniku Dragotinu Tašu 800—1000 mladih, cepljenih trti. Taš je oškodovan za 12—15 tisoč kron. — Gostilničarju Finžgarju na Brezjah je bilo ukradenih 8 novih rjuh, znanomanih s črkami F. F. Škoda znaša 4000 K. — V Leončiču so tatovi na škodo elektrarne v Zagradcu s štirih drog odveli 66 kg bakrene žice. Elektrarno so oškodovali za 18.500 K. — Vlomilci so vlomili v Lažišah pri Leškem v stanovanje Martina Podreberška in odneali raznega blaga v vrednosti 8400 K. — Fr. Avsenek v Lescah je bil ukraden 2000 K vreden zelenkastorjav suknič.

— Čevlje kupujte od domačih tovaren trdke Peter Kozina z znakom Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1. 3322

Štajerske novice.

š Maribor žaluje za dr. Verstovškom. Raz mestno hišo palopa črna zastava. Vse slovenske stranke so edine v tem, da je z dr. Verstovškom promislul mož, ki je s svojim energičnim nastopom ob zlomu 1918 otel mesto Maribor in severne dele Slovenije za Slovenstvo. Pogreb v petek popoldne bo velikanski. Udeležiti se ga obmejno slovensko ljudstvo v ogromnih masah. Kakor slišimo, pridejo cele občine korporativno v Maribor. Pogreba se udeležijo poslanci SLS z dr. Korošcem na čelu. Hiša, v kateri leži dr. Verstovšek na mrtvaškem odru, je v neposredni bližini frančiškanske cerkve (Wildenrainerjeva ulica št. 6). Pogreb je prevzela mestna občina mariborska.

š Iz št. Ilja v Slov. Goricah nam poročajo, da se umor, o katerem se toliko piše, ni zgodil v št. Ilju. Gre za nekega Repnika, ki je 17. marca t. l. umoril posestniškega sina Alojzija Baumanu. Ta zločin se je zgodil v Polički vasi v Jareninski fari.

— Umrl je v Mariboru carinski revizor gosp. Rudolf Sedlar.

Primorske novice.

p Nova goriška kanonika. Za kanonika prvostolne cerkve v Gorici sta imenovana gg. Anton Donda, župnik v Terzu, in Alojzij Novak, dekan v Črničah. Prvi je sedaj med kanoniki najstarejši, drugi pa najmlajši.

p Odprava okrajnih sodišč. Zaradi varčevanja odpravijo v Italiji 550 pretur. V Julijski Krajini odpravijo sodišča v Kobaridu, Podgradu, Cerknem in v Vipavi.

p Rokovnjaštvo. Fašistični agenti s fašističnimi znaki so te dni po oddaljenih slovenskih vaseh — celo v Postojnskem okraju — vsiljevali ljudem v nakup vstopnice na plesno veselico, ki se vrši na veliko soboto (!) v Trstu. Ako kdo vstopnice ni hotel takoj kupiti, so začeli fašisti groziti. Nekateri so morali vzeti kar po več vstopnic. Cena vstopnice 5 lir. Tako vsiljevanje se more označiti le z rokovnjaštvom.

p Reparski umor v Ročinju. Bogatega posestnika v Ročinju Franceta Kregau so domači in sosedje dne 16. t. m. pogrešili. Bilo ga ni od nikoder in dolgo so ga doma in v okolici zama iskali. Končno so odkrili

v kleti krvave sledove in nato še v bližini greznice. Ko so greznico odprli, so našli v njej Kregaua z razkano glavo. Kregau je imel navado, da je nosil pri sebi večje vsote denarja, kar je bilo splošno znano. V zadnjem času je dobil 17.000 lir vojne odškodnine. Tega denarja so se polakomnil zločinci. Ponoči so Kregaua prijateljsko zvalili v klet, ga tam ubili in oropali, nato pa vrgli v greznico. Kot zločina sumljive so aretirali štiri Ročinjce in delavca Kosa iz Jugoslavije, pri katerem so tudi našli 17.000 lir — nedvomno plen iz zločinskega podjetja. Iz tega se sklepa, da ima pravica v rokah prave rive.

p Težak zločin. Te dni so našli v grmovju ob Kornu v Gorici mrtvo truplo 20 letne bivše natakari Albine Tesač, po rodu Čehinje. Preiskava je dognala, da je dekleta umoril neki mož, s katerim je bila prejšnji večer v družbi. Zločinca so izsledili in zaprli.

Koroške novice.

k Koroški deželni zbor je 24. t. m. končal svoje zasedanje. Rešil je proračun in sklenil težke davke, črtal ali znižal razne postavke in tako zmanjšal primanjkljaj od 15.1 na 9.4 milijarde kron. Sprejel je sklep velenemca dr. Dörflingerja, da naj se zniža število praznikov. Sklenil je med drugim zakon o novi ureditvi učiteljskih plač in zakona o varstvu in povzdigi planšarstva in čebelarstva.

k »Koroški Slovenec«, vrli buditelj koroških Slovencev, je dne 23. t. m. obhajal dveletnico svojega obstoja. Da je znal najti v duši koroških rojakov pravo struno, priča veselo dejstvo, da se je med njimi popolnoma udomačil in da je ni več slovenske vasi, kamor ne bi prihajal. Njegova naloga bo zlasti v tekočem letu velika in važna, saj se bodo vršile občinske, deželno- in državnozbornske volitve. Bog blagoslovi njegovo prizadevanje! — »Koroški Slovenec« izhaja kot tednik na Dunaju V., Margaretenplatz 7. Za Jugoslavijo stane četrtletno 15 Din.

Z občnega zbora družbe sv. Elizabete.

Skromno, skoro neopaženo se je vršil prošlo, cvetno nedeljo v Marijanišču občni zbor družbe sv. Elizabete za ljubljansko škofijo. In vendar bi zaslužil več zanimanja, tako od strani občinstva, ki krščansko in socialno čuti, kakor tudi od strani plemenitih duš, ki delujejo karitativno. Številke govore, koliko zmore v težavnih razmerah požrtvovalnost plemenitih gospa in gospodičev.

Družba je imela v letu 1922 8 konference z 69 delavnimi članicami in 1417 dobrotniki. Skupna svota leta 1922 nabranih daril s preostankom prejšnjega leta znaša 185.823 K 22 vin.; skupno število podpirancev 466, od teh družin 139, samcev 24, samice 157, otrok 122, otrok v zavetišču 24. Posamezne konference pa so podpirale: stolna 34 podpirancev z zneskom 11.600 kron, Marijinega oznanjenja 142 podpirancev z zneskom 47.906 K 60 vin., pri sv. Petru 58 podpirancev z zneskom 21.494 K, pri sv. Jakobu 63 podpirancev z zneskom 13.586 K, v Šiški 26 podpirancev z zneskom 21.484 K, v Trnovem 28 podpirancev z zneskom 21.796 K, v Trzinu 39 podpir. z zneskom 7374 K, v Mostah 78 podpirancev z zneskom 8939 K 60 vin. — Bog plačaj vsem damam, ki niso nehale venomer trkati na usmiljena srca, obiskovati siromake in utrpeli tudi marsikako — razočaranje! Pa še več konference je treba, še več delavnih članic, še več dobrotnikov in dobrotnic! Družba sv. Elizabete se zato, ko podaja skromen račun svojega delovanja, obrača na vsa usmiljena srca, naj je ne zapuste, ko jih poprosi za vneto sostrudništvo, ki si ga tako želi, poprosi za nujno pomoč siromakom, ki so najbolj zapušteni. Sila je velika, pa ljubezen krščanska bo še močnejša!

Splošne dolžnosti davkonplačevalcev v II. četrtletju 1923.

(Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

I. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za leto 1923. Ako davek za leto 1923 še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej smeri izplačani obroki se obračunajo povodom definitivnega predpisa za leto 1923.

V 14 dneh po dospelosti še nepravilni davki se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunajo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

II. Občna pridobnina.

Prošnje za enotno obdačenje obratovališč, ki se ne nahajajo v eni in isti davčni občini, se morajo v smislu § 37 zakona o osebnih davkih vložiti najkasneje do konca meseca junija t. l.

III. Posebna pridobnina.

Javni računodajci zavezanca podjetja so dolžni vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnine.

IV. Rentnine.

Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnine od obresti, izplačanih ali pripisanih v I. četrtletju 1923, do 14. aprila 1923.

V. Dohodnina od službenih prejemkov.

Službodajalci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrtletja 1923 pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1923.

VI. Invalidski davek.

Denarni zavodi so dolžni predložiti davčni oblistavom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog leta 1922, kolikor presega celoletno 100 dinarjev.

VII. Dospelost davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za l. 1923. Ako davek za leto 1923 še ni predpisan, je plačati obroke po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej izmeri plačani obroki se obračunajo povodom definitivnega predpisa leta 1923.

V 14 dneh po dospelosti še nepravilni davki (z dokladami vred) se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunajo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

VIII. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo pravičenega prometa, so dolžni do 30. aprila 1923 odpremiti s posebno prijavo davek za I. četrtletje 1923.

Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa, pravičenega v letu 1922, so zavezani plačati sočasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisanega za leto 1923, v primeru pa, da ta še ni predpisan, v izmeri predpisa za leto 1922.

IX. Davčni predpisni iskazi.

Davčna oblastva razgrinjajo predpisane izkaze praviloma prvih 15 dni vsakega četrtletja, v drugem četrtletju t. l., torej v času od 1. do 15. aprila t. l. Rok za vložitev pritožb proti davkom, predpisanim z iskazi, ki se razgrnejo v omenjenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

Gospodarstvo.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 452.50—457.50 dinarjev, ječmen 812.50 Din, oves 290 Din, koruza 250—260 Din, pšenična moka št. 0 662.50 Din, št. 2 625 Din, št. 6 325 Din, mekinje 135 Din. — Tendence nestalna.

g Cene blagu v Zagrebu so bile sledeče: kava: Rio 6, 41.50 Din, Rio 5, 42.50, Rio 3, 45, Santos 50 Din, sladkor koeke 24.50, kristal 23; riž: Karolina 13 Din, italijanska glase 12.50 Din, Saigon 10, Bruch 9; Soja olje 80 Din; petrolej v zabojih 275 Din, v sodčkih 7.80 Din, čokolada Kuffelle 54 Din.

g Tisočdinarski bankovci se vzamejo prihodnji teden iz prometa. Istočasno pridejo v promet novi tisočdinarski bankovci.

g Poljsko-italijanski sporazum o nafti. Poljski državni zbor je ratificiral poljsko-italijansko pogodbo o nafti. — Italija bo imela tekom 30 let največje carinske ugodnosti.

g Žitni trg v Bolgariji. Cene notirajo v levih za kilogram sledeče: pšenica 6.20, rž 4.40—4.50, ječmen 4.50, oves 4.30—4.50, pšenična moka št. 0 9.20, št. 1 8.60, krušna moka 7.50, seno 8, slama 1.50.

g Stanje papirnatega denarja v Švici je bilo po zadnjem izkazu švicarske Narodne banke 8.734.000.000 šv. frankov.

g IV. mednarodni velesemenj v Libereu. V dobi od 11. do 19. avgusta 1923 se vrši v Libereu na Češkem mednarodni velesemenj. Uprava velesemnja je kljub finančnim težkostem sklenila znižati semenjske pristojbine ter bode v trgovskih in pedagoških oddelkih preakrbe lastno postrežbo. Tudi vlada bode posetnikom velesemnja dovolila primerne olajšave, kakor znižano vožnjo itd. Prijavna pola naj se pravočasno zahteva od semenjskega urada v Libereu, kajti prostori se določujejo po redu dohajajočih prijavitelj, katere morajo biti najkasneje do 1. maja 1923 pri omenjenem uradu.

g Gospodarska razstava v Pragi. Zemědělská jednotna (Gospodarska zveza) Češkoslovaške republike priredi l. 1923 v dobi od 16. do 21. maja zopet gospodarsko razstavo v Pragi. Vodstvo si je postavilo nalogo predložiti sedanje gospodarsko stanje v poljedelski in poljedelsko-industrijski panogi ter stopnjevanje razviti iz razstave največji trg za gospodarske stroje in rejno živino v Srednji Evropi. Ministrstvo železnice češkoslovaške republike je obljubilo znižano vožnjo na državnih železnicah. Glede dovoza razstavišnega materiala iz tujine je vodstvo storilo potrebne korake, da se dovoz in razprodaja inozemskega blaga, katero bi obenem bilo tudi z ozirom na cene deležno vseh ugodnosti in olajšav, na razstavo omogoči. Ministrstvo zunanjih zadev je dovolilo posetnikom razstave, ako dokažejo, da v resnici tja potujejo, znižane pristojbine za vdiranje poštne listove v sledečem obsegu: posetnikom iz Bolgarije, Estonke, Litve, Latvijske, Ogrske, Nemčije, Poljske, Avstrije, Rumunije, Grške, Ukrajine, Rusije in kraljevine SHS, ako imajo v istih stalno bivališče, 75 odstotno, posetnikom iz ostalih držav 25 odstotno znižanje. Zelo dolgo vrsto let prirejevane gospodarske razstave v Pragi so si pridobile mednarodni značaj in nudijo kakor razstaviščalcem tako tudi obiskovalcem veliko stopiti v zvezo s številnimi strokovnjaki, ki

kami in institucijami ter poleg tega seznaniti se s vsemi v to stroko spadajočimi modernimi napredki v iznajdbami.

g Zadržno gibanje v Ameriki. Do zadnjega časa ni imelo zadržno gibanje v ameriški javnosti nobene besede in zakonodaja se s njim ni pečala. Pri zadnjih volitvah je bil pa v državi Jova izvoljen v kongres navdušen borec za zadržno misel: odvetnik in farmer Smith W. Brookhart. Le-ta je v kongresu in javnosti razvil ogromno delavnost za zadržno gibanje. Nedavno je nastopil na velikem javnem zborovanju v New Yorku, na katerem je predložil nujnost zadržništva za ozdravljenje gospodarsko-socialnih razmer. Navedel je, da tvorijo farmerji v Združenih državah 40% prebivalstva, a njihova vložena glavica znaša približno 80 milijonov dolarjev ali tretjino narodnega premoženja. Drugi najštevilnejši delavni razred so delavci, ki tvorijo 85% prebivalstva s mnogo manjšim kapitalom. Tretji razred tvorijo umski delavci, katerih je 15% vsage prebivalstva in ki razpolagajo tudi samo s neznatnim premoženjem. Ostalih 10% tvorijo paraziti: posredovalci, kapitalisti, dobičkarji, ki imajo v rokah nad polovico vsakega narodnega premoženja, vso mašinerijo produkcije, prometa in prodaje in izvršujejo v gospodarskem življenju neomejeno oblast. Na dlanj je, da se morajo prvi trije razredi združiti in vroči diktaturo četrtega. To je pa mogoče edino-le potom zadržništva. — Senator Brookhart svoje delo za zadržništvo brez odmora nadaljuje. Ako uspe, bo to ogromnega pomena za svetovni gospodarski red.

g Izvoz živil in Poljske prepovedan. Poljska vlada je prepovedala izvoz vseh živil in Poljske in to v svrhu pobiranja draginje. Za izvoz sladkorja se bodo dajala posebna dovoljenja.

g Trgovska pogajanja med Avstrijo in Francijo se bodo pričela 9. aprila.

BORZA.

Zagreb, 28. III. (Izv.) Devize: Pešta 220—235, Berlin 0.47—0.4750, Italija 4.84—4.86, London 461.0—463.0, Newyork 97.75—98.75, Pariz 6.40—6.45, Praga 2.9250—2.9350, Dunaj 0.187750—18.85, Zürich 18.1750—18.22. — Devize: Lir 4.7750, dolar 96.0—96.75.
Zürich, 28. III. (Izv.) Devize: Pešta 0.12, Berlin 0.0250, Italija 26.65, London 25.38, Newyork 541.87, Pariz 85.35, Praga 16.0750, Dunaj 0.0076, Sofija 8.90, Zagreb 5.55, Varšava 0.0125. — Valute: n. a. K 0.0076.
Dunaj, 28. III. (Izv.) Devize: Pešta 16.35, Berlin 8.38, Italija 3521.0, London 834300.0, Newyork 71275.0, Pariz 4664.0, Praga 2119.0, Zürich 18160.0, Sofija 529.50, Zagreb 719.0, Varšava 1.70.

Ljubljanske novice.

Ij Ata »Narod« politizirajo. Ko so bili naš ata še bolj mladi, ej, to so bili kavelji! Nebrzdani in neugnani noč in dan in ljudje niso imeli nikdar pred njimi miru. Danes pa, kakor rečeno, so ata bolj slabi v kosteh in ne morejo več

presti okoli noč in dan kakor nekdanj v mladih letih. Ampak do »šternale« le še priromajo na solnce. Veste, solnce našemu atu strašno dobro stori in najraje imajo v današnjih slabih časih toplo župco in nekoliko toplega solnčka. Kadar jih toplo solnce lepo pregreje, se jim celo jezik odveže in takrat prav radi politizirajo v »šternale«. Tako so te dni ata pripovedovali, da je dr. Korošec čisto za nič! On sploh ne zna »politike peljati«, Radič pa že celo ne. Sploh Radič v atovih očeh ne uživa velike milosti. »To je norec,« se razjezijo ata, če le slišijo to ime. »Ja, wissen Sie, als der dr. Bleiweis noch g'lebt hat, Gott hab' ihn selig, sakra, takrat je bilo to vse drugače. To je bila politika. Takrat so bili pa tudi gospodje. Ko bi jih bili vi videli! Vsak večer so prišli skupaj, ali pri »Vrantu« ali pa pri »Šikcu«, veste, vsi so prišli: Kanonik Klun, Košak z Grosuplje, in še cela vrsta drugih, und der Herr Doktor Bleiweis, ja, Gott hab' ihn selig! Pa veste, kako so ti gospodje govorili! Alsdann takrat še govora ni bilo o »opoziciji«, kje neki! To so bili pametni gospodje, takrat, ki so spoznali, da je treba biti vedno za vlado in z vlado. Zato so pa ti gospodje tudi nekaj bili in so nekaj postali! Eden je »ratat« hofrat, ein anderer Regierungsrat, — to je bilo nekaj visokega in nekaj imenitnega. Danes pa ti kostruni neumni hočejo »opozicijo«! Ali je čudno, če jih potem vlada grdo gleda? Kako pa naj še danes kdo hofrat »ratat«! Es ist zum verzweifeln, rein zum verzweifeln! — Tako so ata končali svojo politično razpravo vom Bleiweis, Gott hab' ihn selig, in so jo počasi, opiraje se ob palico, zavili zum Ferlinz, auf die größte Portion für die Herren, ki so jo potem odšli zalit še k »Mačku« za vodo zur Kräftigung der verlorenen Jugend.

Ij Umrli je včeraj zjutraj v hiralnici na Vidov-danski cesti g. Jakob Dežman, član križan-
sk² Moške in mladeniške Marijine družbe. Pogreb bo danes popoldne ob 2. uri in se ga udeleži družba z zastavo. Pokojniku svečilo večna luč!

Ij Organizacija javnih nameštencev somišlje-nikov SLS. Danes odborova seja ob 20. uri zvečer v navadnih prostorih. Prosim točno vsi. — Predsednik.

Sobotno predavanje v društvu »Sočac izosta-ne radi velikonočnih praznikov. V soboto, dne 7. aprila predava pisatelj dr. Ivo Šorli o »položaju pribežnikov v Jugoslaviji«, na kar odbor že danes opozarja svoje člane in prijatelje, katerim želi pri-jetne praznike.

Ij Zveza bivših salezijanskih gojencev ima na velikonočni ponedeljek, dne 2. aprila t. l. svoj redni

občni zbor na Rakovniku. Popoldne ob pol 6. pri-re-di v Mladinskem domu na Kodeljevem tamkajšnji naraščaj na čast udeležencem in njihovim družinam igro: »Kraljestvo ljubecni« s godbo. Sledi zabavni večer. Gostje, kot prijatelji mladine dobrodošli!

Ij Banke in denarni saveži v soboto, dne 31. t. m. ne bodo uradovali.

Ij Vlom pri Eckerju. Kleparski mojster Anton Knez in njegov pomočnik Ciril Karlin sta se do-govorila, da bosta vlomila v Eckerjevo kleparsko delavnico. Karlin je vlomil v noči od 16. na 17. decembra 1922 skozi okno in odprl vrata, skupaj sta nato odnesla cin, bakrene plošče in veliko mno-žino orodja. Kleparski pomočnik Ljotz Vrabec je kupil od Karlina ukradeno ploščevino. Polcija je po zelo naporni preiskavi odkrila početje trope-resne deteljske. Deželno sodišče je prisodilo Knezu 3. Karlinu 4 mesece težke ječe in Vrabca pa obo-dilo na 500 Din globo.

Ij Policijska kronika. Tovarnarju Ivanu Roz-manu je bilo ukradeno iz odprte vrtna lope ob cesti v Rožno dolino št. 8 5000 kron vredno kolo znam-ke Paris št. 28.486. — Na Vodnikovem trgu je bila ukradena Neži Zupančič denarnica, v kateri je imela 400 K denarja.

Ij Obsojen vlomilec. Poročali smo, da je 26. februarja letos ponoči zasačil policijski višji straž-nik Stelkasa v kleti hiše v Frančiškanski ulici sejmarija Josipa Albertija iz Spodnje Šiške, kateri je prišel s ponarejenim ključem v hišo. Alberti si je ovil noge s slamo, tudi vetrih so našli pri njem. Povedal je, da je nameraval vlomiti v Piccolijevo lekarno in ukrasti medicamente, ki jih je namer-aval prodati v Zagreb. Deželno sodišče je prisodilo Albertiju 8 mesecev težke ječe.

Ij Poneverba. Pleskar Franc Hlešč je bil ob-sojen na 3 mesece ječe, ker je poneveril njemu za-upano blago v vrednosti 22.150 K.

Ij Trboveljski premog in drva ima stalno v zalogi vsako množino Družba Hiriča, Ljubljana, Kralja Petra trg 8, tel. 220. 1222.

Prosveta.

pr Naš dom. Izšla je 4. šte. tega lepega glasila slovenske mladine. Med vsebino, ki jo prinaša, je poljudno razloženo ustroj narodne skupščine, njene naloge in njeno delo. Napisal je to razpravo Stje-pan Barič, predsednik Hrvatske ljudske stranke. Nadaljevanje potopisa »Divna Dalmacija« te navda z bridkostjo: spoznaš iz njega bedo in trpljenje našega ljudstva ob Adriji, povzročeno valed slabe in gnile državne uprave. Jako zanimiva so pisma, ki jih pišejo slovenski vojaki iz južnih krajev. Ta-kih pisem naj bi prinašal »Naš dom« še več. V »Društvenem glasniku« je razloženo, kako se snu-jejo izobraževalna društva; priloženi so vzorci za prošnjo, da je s tem delo olajšano. »Naš dom« sta-ne celo leto 10 Din in se naroča pri upravnistvu v Celju, hotel Bell vol.

pr Našim malčkom darujte za Veliko noč nad vse zanimivo in priljubljeno knjižico »Pastirci pri plesu in kresu«, ki jo je zložil Fr. Bevč. Njena vsebina: mične otroške pesmice s prav pri-kladnimi slikami zbudijo pri nežni deci obilo ve-selje do branja in napravijo v duši otrokovi ne-izbrisen vtis. Knjižica se dobi v vseh knjigarnah in stane 7 Din.

pr Čebular, Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole. Ta knjiga, ki jo je izdala kraj. zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani, je pisana jako pri-prosto in razumljivo in je prva knjiga za pouk na dvorazrednih in nadaljevalnih trgovskih šolah, ter se mora radi svoje preglednosti in preprostosti ter praktične porabljivosti priporočati zlasti praktičnim trgovcem in samoukom; knjiga obsega tako eno-stavno kakor dvostavno knjigovodstvo zaključek trgovskih knjig, poslovanje trgovine na drobno, nauk o trgovskih družbah, knjigovodstvo v kom-sijskih kupčijskih podjetjih, zlasti tudi poslovanje pri špedicijah in bankah in najpotrebnejše iz me-nišnega pouka. Knjiga razjasnjuje v bistvenem tudi ameriškano knjigovodstvo in podaja jako poučljiv vzgled ameriškega žurnala. Ta knjiga je kakor svoj čas izdano Podkrajškovo knjigovodstvo za le-sne obrtnike, ki je izšlo v isti kraj. zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani, izpolnila jako občutljivo vrzel naše strokovne literature in bo to knjiga, urez katere ne bo mogel izhajati noben knjigovodja, no-ben manjši trgovec in noben trgovski nastavljenec. Cena je pri obširnosti knjige jako zmerna.

Cerkveni vestnik.

e Nočnim častilcem presvetega Rečnje-ga Telesa se uljudno naznanja, da je nočjo celo noč izredna molitvena ura. Molila se bo pred polnočjo 23. ura za veliki četrtek, po polnoči pa 24. ura: za veliki petek. Uljudno vabimo moze in mladeniče, da se zanesljivo udeleže te molitvene ure.

Dijaški vestnik.

d Ribniška podružnica SDZ ima svoj redni letni občni zbor dne 31. t. m., t. j. veliko soboto ob pol enajsti uri dopoldne v društveni dvorani v Rib-njci. Udeležba za člane obvezna! Vsi naši prijatelji in somišljeniki vljudno vabljeni! — ODBOR.

Poizvedovanja.

Našla se je 27. t. m. v Ljubljani v zavrtku srednja vsota denarja. Kdor je zgubil, naj se oglasi pri Andreju Pavlinu, posestniku in vrtnarju na Vodovodni cesti. Denarnica z malo vsoto denarja je bila včeraj najdena. Dobi se v upravi »Slovenca«.

GUMENE PETE in GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazi!

Objava!
Podpisana Marija Petek objavljam, da se bode proti vsakomur, kdor bi raz-širal lažnjive govore zoper Marijo Pe-tek in Josipa Serša, sodnijsko postopalo.
Lakovica, 21. marca 1923.
MARIJA PETEK.

Absolvent
drž. trgovske šole v Ljubljani, zmožen vseh pisarniških del, IŠČE SLUŽBE v kakem večjem, najrajši usnjarskem po-djetju. Naslov pri upravi lista pod št. 1804

Vsestransko verziran drž. uradnik išče stranski zaslužek
na popoldanske ure. Sprejme tudi delo na dom. Ponudbe prosim pod »DELO« na upravnistvo »Slovenca«.

Prva moč
Prav dobro, večletno izvežbano moč za špecerijsko trgovino na debelo in drobno IŠČEM. Takojšnje ponudbe pod: PRVA MOČ na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 1777

Gospodično
Inteligentno in pridno, ki si želi družin-ske življenje in ki bi prevzela vzgojo 3 otrok, 4—8 let starih, IŠČEM. — Pred-nost ima trgovsko naobrazena. Ponudbe v navedbo dosedanjega službovanja in po možnosti s fotografijo na »POSTNI PREDAL 3« v CELJU. 1753

Potrtil neizmerne žalosti naznanjamo vsem so-rodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljub-ljeni sin in brat, gospod

Vilči Božič

poduradnik trbov. prem. družbe

danes ob pol 6. zvečer nenadne smrti, v 21. letu svoje starosti, za vedno preminul.

Pogreb nepozabnega se vrši v četrtek, 29. marca ob 4. popoldne.

Maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Trbovlje, dne 27. marca 1923.

Zalujoča mati, brata in sestre.

Vajenca
za ŠPECERIJSKO trgovino v Ljubljani TAKOJ SPREJMEM. — Ponudbe pod šifro »VAJENEC 1774« na upravo lista.

Direktno zastopstvo
severoameriških tvrdk za razne izdelke ali pridelke, kot AVTOMOBILE, MEHA-NIKO, ORODJE, MANUFAKTURO itd., :: Izposluje odgovornim interesentom ::

American d. z o. z.
LJUBLJANA, Beethovnova ul. 10.
Afilirani zavod: Jugoslav American Corporation, New York. 1784

Prodaj 1 kočijo,
1 BREK, skoro novo, 1 nov dvovprežni VOZ in 2 LAHKA VOZA. — IVAN PRETNAR, Zabeznica, p. Žirovnica na Gorenjskem. 1795

Hišo in njivo
v prometnem trgu na Spod. Štajerskem, ODDAM TAKOJ V NAJEM!

V hiši je velik trgovski lokal brez opre-me, ter 2 sobi, 2 shrambi, 1 kuhinja ter dvarnica. Ker leži trg ob Sotli, je lokal prav pripraven za trgovca ali obrtnika, kakor tudi za šivilje, ker daleč na okoli nobene ni. Najemniški pogoji ugodni. — Naslov pri upravi lista pod št. 1797.

SPREJMEMO proti takojšnjemu nastopu
URADNIKA

vsaj z ENOLETNO PRAKSO v lesni trgovini. — Prosilci morajo dokazati, da so dovršili trgovsko šolo in da so zmožni slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. — Plača po dogovoru. —
HUDOVERNIK & KOMP.,
lesna trgovska, industrijalna in izvozna družba v RADOVLJICAH

SPREJMEMO
dva mlajša delavca
v trgovino in DVE DEKLETI za raz-lično delo v hiši. — SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 1783

Mlad, velik pes,
dober čuvaj
za verigo, NAPRODAJ. — Naslov pri upravi lista pod št. 1808.

PRODAM dobro ohranjen pomož. motor (D. K. W.) in kolo.
Poizve se: Kopitarjeva ulica št. 4, gostilna ČINKOLE.

Prodaj les. kurnik
za KOKOŠI s tremi vratci, predeljen za gnezda in valenje, pokrit z lepenko in opeko. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 1812.

Hišica
s 3 sobami, kuhinjo 12×6 m² in sadnim vrtom 580 m². SE PRODA v št. VIDU. Poizve se pri A. BELEC-u v št. Vidu nad Ljubljano. 1806

2 posestvi naprodaj!
8 oralov, od tega je 2 orala go-
zda, lep sadonosnik. — Njive obsejane, hiša in hlevi v dobrem stanju z orodjem za K 800.000. — Pis-mene ali ustne ponudbe na M. ERTL, Sv. Marjeta na Drav. Polju, ali na ERTL, Vič št. 12 pri Ljubljani.
6 oralov, od tega 4 orala njiv, (obsejanih), pol orala debelega smrekovega lesa za posekati, 1 krava in gospodarsko orodje, cena K 700.000. Ponudbe na FRANC ERTL, posestnik na Dobrovcih, p. Hoče p. Ma-riboru ali na ERTL, Vič 12 p. Ljubljani.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:
(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.
KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inšala-terjev, koljarjev in krovcov v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in dr-uge pisarn. stroje popravlja in prenavlja Ludovik Baraga, Šelenburgova ulica 6/1.
PARNA PEKARNA:
Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:
Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.
STAVB. in GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2
SPEDICIJSKA PODJETJA:
»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.
TRGOVINA Z ZELENINO:
Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana
TRGOV. Z DEZNIKI in SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ZELENINO in CEMENTOM:
Erjavac & Turk pri »Zlati lopati«, Valva-zorjev trg št. 7.
ZALOGA POHISTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

Več malo rabljenih otroških vozičkov
POCENI NAPRODAJ. LJUBLJANA, Zvonarska ulica 1.
IŠČEM pridnega in zanesljivega UČENCA

iz poštene hiše z dobrimi šolskimi iz-pričevali. — ANTON BRITOVSEK, trgovina z meš. blagom, Slovenjgradec

Moške srajce
bele in v modnih barvah od navadne do najfinjše kvalitete, kakor tudi drugo PERILO in modne potrebščine, nudi v veliki izbiri po znižanih cenah tvrdka
F. in I. Goričar,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.
Velika zaloga
raznovrstnih OTROŠKIH VOZIČKOV, LESENIH VOZIČKOV na 4 kolesih, DVOKOLES najnovejšega tipa, malih najnovejših MOTORČKOV, ŠIVALNIH STROJEV in vsakovrstnih delov. Pnev-matika na debelo in drobno, pocenili — Sprejemajo se tudi vsa POPRAVILA. »Tribuna« otroških vozičkov ter delov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Inserirajte v »Slovenca«!

Travnik

Rožni dolini, približno 1 in pol ektara, DAM V NAJEM. Naslov ove uprava lista pod šte. 1811.

PRODAM iz proste roke

hišo v Sp. Kašlju

ev. 22 z gospodarskimi poslopji (hlev, redenj, svinjaki) vse v prav dobrem stanju. K hiši spadajo travniki in njive, nekaj gozda. Več pove: TEREZIJA SLUGA, Sp. Kašelj, p. D. M. v Polju.

Gospodilčno

sprejem na lepo stanovanje z zajuterkom. Naslov pri upravi lista pod št. 1801

Otroške oblekce

za dečke in deklice, damske bluze, predpasnike ter razno perilo za gospode in dame nudi v veliki izbiri po znižanih cenah trdka:

F. in L. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 29.

Portland-cement (dalmatinski)

Lepenka Šamot

dobavlja najcenejše

F. Hočevan, ZIROVNICA - MOSTE.

Velika izbira

rokavice

nogavice

A. ŠINKOVIC naslednik R. SOSS

Ljubljana, Mestni trg 19.

Kupim gnoj, dam tudi seno za istega.

Ponudbe: Ljubljana, poštni predal 77.

NAPRODAJ lepa, nova

spalnica

in CITRE Z NOTAMI. Naslov v upravnistvu «Slovenca» pod šte. 1809.

Starejša gospa

ki je cel dan odsotna, želi MALO SOBICO s sestanovalko. Naslov v upravi lista pod številko 1768.

Globoko potrži javljamo vsem, ki so jo poznali, da nas je naša nadvse ljubljena prijateljica, gospa

Julija Stor

trgovka

dne 27. marca t. l. ob pol 23. uri za vedno zapustila.

Pogreb nenadomestljive se vrši v četrtek, dne 29. marca t. l. ob 16. uri iz Ahaciljeve ceste šte. 7, k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, dne 28. marca 1923.

žalujoči ostali.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša srčno ljubljena soproga in mati, gospa

Jožefa Čemažar

v torek, dne 27. marca 1923, po dolgi in mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v četrtek, dne 29. marca, ob 2. uri popoldne iz Konjušne ulice št. 4, na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. marca 1923.

Globoko žalujoči ostali.

Vsem članicam in zadrugarjem sporočamo žalostno vest, da se je član našega načelstva in vodja našega štajerskega oddelka, gospod

Dr. Karel Verstovšek

gimnazijski profesor, bivši poverjenik, itd.

po dolgem trpljenju preselil v boljše življenje.

Pogreb dragega pokojnika bo v Mariboru, 30. marca ob 2. uri popoldne.

Vnetega zadrugarja in neumornega organizatorja ohranimo v trajnem spominu.

LJUBLJANA, 29. marca 1923.

Zadružna zveza.

Cunard Line

Najhitrejši parniki sveta. Direktna pot niška in tovarna vožnja od

Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Canado

4 dimniki, 5 1/2 dneva, lastne kabine za potnike III. razr. Potnike odvedo izkušeni uradniki do luke ukrcanja ter jim nato dragevolje nudijo vsako pomoč. Pojasnila daje:

CUNARD LINE

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslovanska banka d. d. Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 26.

26.000 kvadratnih metrov,

VELIKO NJIVO

oddam v najem

v MOSTAH p. Ljubljani v bližini kemične tovarne enemu ali več interesentom. — Natančneje se poizve v tovarni KEMIČNIH IZDELKOV GOLOB in KO., Viš pri Ljubljani. 1752

„DIAMALT“

Pozor pekli »Diamalt«, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlau, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo EDUARD DUŽANEC, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočinah!

Zadružna Gospodarska banka d. d. v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je ugledni član njenega nadzorstvenega sveta, gospod

dr. Karel Verstovšek

profesor, bivši državni in deželni poslanec itd.

včeraj, dne 27. t. m. ob 9. uri zvečer po dolgotrajni in mučni bolezni v dobi 52 let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajkega se vrši v petek, 30. marca ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Wildenrainerjeva ulica št. 6, na pokopališče Pobrežje.

Ohranimo preblagemu pokojniku trajen spomin!

LJUBLJANA, 28. marca 1923.

D * O * Š * I * O

Najmodernejša angleška in češka sukno, raznovrstne obleke, površniki in raglani. - Mornarske in športne obleke za dečke. - Obleke po meri se izvršujejo po : najnovejšem kroju in fazoni v lastnem salonu, :

Sv. Petra cesta štev. 20.

LOŽAR & BIZJAK

Naprodaj novi AEG-motorji:

Motor za vrtilni tok 4 k. s.	220/380 volt za Din	7.500—
" " " " 3 " "	220/380 " " "	6.500—
" " " " 2 " "	220/380 " " "	5.000—
" " " " 1 1/2 " "	220/380 " " "	2.500—

s jermenico, tračnicami in zaganjačem. V zalogi so vse druge vrste motorjev in dinam. Elektromaterijal po najnižjih cenah.

Karol Florjančič, Celje, telefon št. 74.

„Spectrum“

Tvorilca ogledal, okovnih in celuloidnih predmetov d. d.

Zagreb, Kuhačeva ulica 13. Telefon 21—47.

Izdeluje: Ogledala ter umetno steklo vsake vrste, za pohištvo, kopalnice, vrata i. t. d. Kompletne notranje dekoracije izloži za trgovine vsakovrstne stroke po lastnih načrtih. Toaletna in bazarska zrcala z niklastimi in celuloidnimi ter lesenimi podlogami. Ceniki na zahtevo zastoj!

Gričar & Mejač
Ljubljana

samo Šelenburgova ul. 3.

Najnovejše obleke za gospode, dame in otroke.

ZA NAKUP BLAGA

za moške in ženske obleke in perila
po najnižjih cenah
se priporoča trdka

R. MIKLAUČ, LJUBLJANA

Lingarjeva ulica, Pred škotijo štev. 3, Medarska ulica.

Kupim

Vsako množino orehovega, javorjevega, črešnjevca, hrastovega in drugega trdega lesa

v hlodih in plohih. - Ponudbe na:

A. Kajfež, Kočevje.

Prvovrsten laneni firneč

svitlorumen in svitlorjav zajamčeno čist v sodih in ročkah,

terpentinsko olje, dekalin

in laneno olje nudimo po najnižjih dnevnih cenah.

Hrovat & Komp., Ljubljana

Telefon interurb. 301.

Brzjavke: Hrovatport

2 trinadstropni hiši

z lepim prostim trgovskim lokalom v centru LJUBLJANE (100 korakov od glavne pošte) na najlepši in najprometnejši ulici

ugodno na prodaj

Naslov pove uprava tega lista pod št. 1798

Ako še niste, pošljite naročnino!

Cement,

gips, apno
romancement, strešno lepenko,
karboline, drvoement, wat-
proof gips-plošče, umetno gno-
jilo, eternit (Hatschek) itd.

nudi po najnižji ceni

Rosta Novakovič in drug

LJUBLJANA, Miklošičeva
cesta štev. 13.

Landaver

prvovrsten, za 2 konja, ima naprodaj
ANTON BUKOVIC, Ljubljana, Turjaški
trg štev. 3. 1766

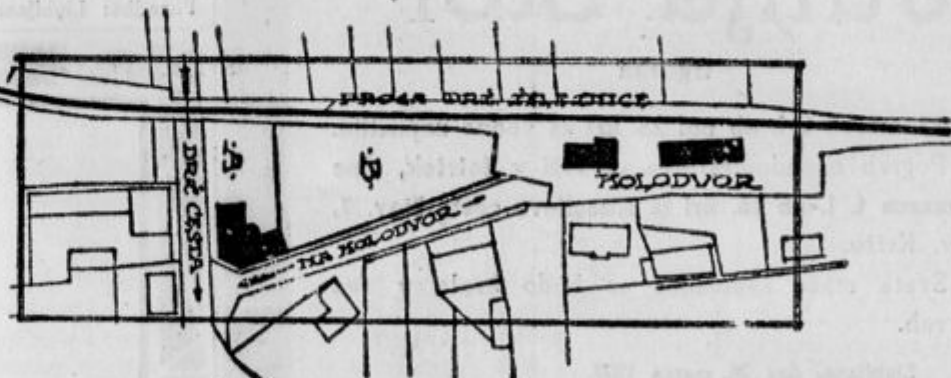

M E T A L L U M

Prestore za trgovino in stanovanje

ISCEM V NAJEM v prometnem kraju Slovenije, v mestu ali na
deželi. — Cenjene ponudbe prosim na upravništvo lista pod

»Promešt 1710«.

Pazor industriji in obrtniki!

Najugodnejša prilika!

Naprodaj je po zelo ugodni ceni izmed najlepših najlepši prostor v Domžalah. Prostor, kot je v načrtu zaznamovan pod črko B v izmeri 3200 m², leži pri drž. cesti in tik ceste na kolodvor in kolodvora v sredini Domžal. Nadvse je pripraven za industrijo, ker se lahko s par tračnicami napravi industrijski tir, koji je za industrijo pač najvažnejšega pomena.

Ker so Domžale zelo privlačne vsled svoje krasne lege in zdravega planinskega zraka ter priročnosti, spadajo med najlepši industrijski kraj cele Slovenije. Vsled tega je tudi vsak obstoj bodisi kakoršnegakoli podjetja siguren.

Prednost do nakupa imajo v prvi vrsti le oni, koji reflektirajo na celi prostor res za industrijo. Ako pa teh ni, se pa prostor tudi parcelira na tri ali štiri stavbne parcele. Vzrok prodaje je, ker se v Domžalah vpelje vsled pomanjkanja stavbnih prostorov davek na nezazidana stavbna zemljišča.

Interesente, pridite in oglejte si, da ne zamudite te nenavadno ugodne prilike. — Vsa pojasnila daje

Jak. Menart, trgovec, Domžale.

Vabilo na

**subskripcijo delnic druge emisije
tovarne zaves „STORA“ d. d. v St. Vidu
nad Ljubljano.**

Izredni občni zbor TOVARNE ZAVES „STORA“ D. D. v St. Vidu nad Ljubljano, je sklenil dne 26. februarja 1923, da se poviša delniška glavnica družbe od Din 250.000 na Din 1.000.000.—

Po pooblastilu občnega zbora nudimo s tem v subskripcijo

6000 (šesttisoč) delnic po Din. 125.—

nominalne vrednosti, ki se morajo vsekakor polno v gotovini plačati, pod sled. pogoji:

1. Subskripcija se začne dne 26. marca 1923 in traja do vstevši 7. aprila 1923.
2. Dosedanji delničarji imajo pravico, da optirajo za eno delnico prve emisije tri delnice nove emisije.
3. Kurz za optiranje delnice znaša Din 150.—, za neoptirane Din 175.—. Delnice so deležne dividende od 1. januarja 1923 ter opremljene s kuponom za 1. 1923; za čas od 1. januarja 1923 do vplačila subskribirane svote pa je plačati pri subskripciji 7 odstotne obresti.
4. Subskripcija se vrši pri blagajni Zadrúžne Gospodarske banke v Ljubljani, pri njenih podružnicah v Djakovu, Mariboru, Sarajevu, Somboru, Splitu in Šibeniku ter pri ekspozituri Bled.
5. Dodelitev delnic po končani subskripciji si pridruzuje Upravni svet.
6. Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil o subskribiranih delnicah začasna potrdila v številu dodeljenih delnic. Subskribentom, katerim se ne bi mogle dodeliti delnice ali pa ne v subskribiranem iznosu, se vrne do 1. maja 1923 zadeni znesek oz. prebitek plačanih delnic in obresti.
7. Delnice se izroče pozneje proti vrnitvi začasnih potrdil o dodeljenih delnicah.

V Ljubljani, dne 20. marca 1923.

Upravni svet Tovarne zaves »Stora« d. d. St. Vid nad Ljubljano.